

/02

030224

Styrelsen
Sahlgrenska Akademien
Göteborgs universitet

Angående skrivelse från docent Ewa Kärfve (daterad 20020625, diariernr H5-1493-02)

Etiska rådet vid Sahlgrenska akademien har vid fyra sammanträden diskuterat en hemställan från docent Ewa Kärfve (bilaga 1) om granskning av den forskning som bildat underlag för en artikel publicerad i Journal of American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, volym 11, sidorna 1424-1431, 2000; "Natural Outcome of ADHD With Developmental Coordination Disorder at Age 22 Years: A Controlled, Longitudinal Community-based Study") författad av docent Peder Rasmussen och professor Christoffer Gillberg vid Göteborgs universitet. Den aktuella artikeln berör en grupp barn som undersökts tidigare vid 6, 10, 13 och 16 års ålder. Författarna till artikeln bereddes tillfälle att gå i svaromål på den ursprungliga anmälan och därefter fick Kärfve och Rasmussen-Gillberg komma in med var sin inlägga (bilagorna 2-4). Sammankallande vid Etiska rådet hade dessutom kontakt med tre av de fyra barnpsykiater (en av läkarna var sjukskriven), som deltagit i undersökningen av de individer, som ingick i den anmälda artikeln. Slutligen intervjuade Etiska rådet den sköterska som koordinerat den vetenskapliga undersökningen.

Flera av Kärfves kritiska kommentarer till den aktuella artikeln har inget att göra med oredlighet i forskning utan berör inomvetenskapliga åsiktsskillnader. Vetenskap grundar sig på en fortgående diskussion mellan forskare med skilda uppfattningar. Exempel på inomvetenskapliga åsiktsskillnader som Kärfve uppfattar som "fusk" är t.ex. huruvida depression skall uppfattas som "poor outcome" eller ej och värderingen av två olika typer av lästester.

I sin ursprungliga anmälan ifrågasätter Kärfve två omständigheter, som sedan diskuteras i de efterföljande inlagorna: (1) sammansättningen av materialet och bortfallet; (2) säkerställande att de undersökande läkarna var okunniga om de undersökta personernas identitet och diagnos. Rasmussen-Gillberg har ingående diskuterat den första punkten i sina inlagor och

redogör i detalj för orsaker till bortfall vid de olika undersökningarna inklusive den aktuella undersökningen. Det har vid Etiska rådets granskning inte framkommit något som emotsäger Rasmussen-Gillbergs påståenden. Det framgick också klart av rådets intervju med undersökningens koordinator att mycken stor möda hade lagts ned på att reducera bortfallet till minsta möjliga.

De ungdomar som ingick i den aktuella undersökningen undersöktes av andra läkare än Rasmussen-Gillberg, som sammanställde och värderade undersökningarna. En av de undersökande läkarna deltog både i 6- och 22 års undersökningarna. Etiska rådet anser inte att det finns anledning tro att en undersökning av ett barn för 16 år sedan skulle kunna påverka bedömningen av en 22-åring. En annan barnpsykiater, som undersökte ett tiotal ungdomar i den aktuella undersökningen, hade sex år tidigare undersökt samma individer som del av sitt avhandlingsarbete. Vederbörande visste inte vilken grupp som de undersökta ungdomarna tillhörde och säger sig inte ha känt igen någon av dem från det tidigare undersökningstillfället. Man kan emellertid inte helt utesluta att läkaren i detta fall kan ha känt igen någon av undersökta.

Kärfve framhåller att Rasmussen är medförfattare i den aktuella undersökningen. Detta framstår inte som särskilt anmärkningsvärt bland annat mot bakgrund av att Rasmussens och Gillbergs avhandlingar behandlar just den aktuella gruppen individer vid 6 års ålder.

Sammanfattningsvis finner Etiska rådet att det i anmälan eller i det anförda materialet inte är belagt att Rasmussen-Gillbergs forskning inte är förenlig med god vetenskaplig sed.

Etiska rådet vid Sahlgrenska akademien föreslår att akademistyrelsen lämnar Kärfves skrivelse utan åtgärd.. Etiska rådet var inte enigt i denna rekommendation. En ledamot (BS) ansåg att den under flera år utdragna diskussionen, inte minst i massmedia, mellan Kärfve och Rasmussen-Gillberg motiverar att en extern sakkunnig tillsätts för att granska det ursprungliga vetenskapliga materialet.

För Etiska rådet

Ove Lundgren, professor emeritus
Sammankallande

Fotokopierat av rapporttäckelse
med originalutgåvan

